

O studánkové víle

Na malém paloučku se mezi kapradím třpytí hladina kouzelné lesní studánky. Kdysi tam každou noc, když svítil měsíc, tančivala smutná studánková víla. Její bosé nožky jako by při tanci jen zlehounka pluly nad kobercem utkaným z heboučkové trávy a mechu. Ve skutečnosti musela dávat víla veliký pozor, aby při tanci nevkročila do lesa a nezranila se o ostré kamení ani o pichlavé ostružiní. Pro další víly, které by tam tančily společně s ní, byl lesní palouček příliš malý. A tak tam žila docela sama a společnost jí dělala pouze divoká lesní zvěř. Lidí se bála, ukryvala se před nimi, a jen málokomu se ji podařilo na okamžik zahlédnout.

V nedaleké vsi žil mladý hrnčič, který občas zašel po práci ke studánce, aby si tam odpočinul a osvěžil se douškem ledové, křišťálově čisté vody. Jednou vpoledvečer tam opět přišel, napil se a pak si sedl do trávy na okraji lesa a díval se, jak se poslední rudozlaté paprsky zapadajícího slunce odrážejí ve vodní hladině. Bylo ale horko a hrnčič byl unavený z toho, jak strávil celý den u rozpálené pece. A tak mu hlava klesala stále níž a níž a než slunko zmizelo za obzor, tvrdě usnul.

Pomalou přišla noc, na oblohu se vyhoupl měsíček a začala padat studená rosa. A pak se z hloubi lesa vynořila studánková víla. Hrnčiče, který tiše spal ve vysoké trávě, si vůbec nevšimla. A tak vkročila na palouček a začala tančit.

Po chvíli ale vlhko a chlad probudily hrnčiče, ten otevřel oči a spatřil, jak kousek před ním tančí překrásná dívka. Lehounký vánek jí přitom čečral žlutavé vlasy, ve kterých se jako dýmáky třpytily kapky rosy. Její šaty za měsíčního svitu zářily, jako by byly upředeny z nejjemnějšího stříbra. A když se měsíční paprsky odrazily ve vílích očích, měl hrnčič pocit, jako by na chvíli zahlédl jejich blankytně modrou barvu. Mimovolně natáhl ruku před sebe, snad proto, aby se dotkl toho půvabného přeludu a přesvědčil se, že to všechno není jenom sen. Víla se ale toho pohybu polekala a v mžiku zmizela zpátky v lese.

A tak hrnčiči nezbývalo nic jiného než smutně odejít domů. Od té chvíle byl ale jako proměněný. Kudy chodil, tudy myslel na studánkovou vílu. V noci se mu zdály sny o překrásné tanečnici s rozevlátými zlatými vlasy. A večer co večer znovu chodil ke studánce, aby ji tam opět spatřil. Víla si už ale dávala dobrý pozor a ani jednou se neobjevila dřív, než odešel zpět domů. Hrnčič znal starou pověst o tom, že komu se podaří políbit vílu, ta se pak musí stát jeho ženou. Ale jak políbit plachou vílu, která se vám při prvním pohybu rozplyne před očima a pak už se vícekrát neukáže?

Jednou v neděli se hrnčič vypravil ke studánce hned brzy odpoledne. Stále myslel na svoji vílu, a tak nedával vůbec pozor, kudy jde. Kousek před studánkou nevědomky sešel z lesní pěšiny, uklouzl, a při pádu si ušpinil dlaně od bláta. Umýt si je ale neměl kde. Domů se mu vracet nechtělo a průzračnou vodu ze studánky přece nemohl zakalit. A tak si jen lehl na lesním palouku na záda a zahleděl se vzhůru do modrého nebe. Ten pohled ho ale dočista omámil. Připadal si, že se nedívá na oblohu, ale do blankytně modrých vílích očí. Víčka se mu začala pomalu zavírat a ve snu se mu opět zjevila studánková víla, tančící na lesním paloučku. Tentokrát se ale do rytmu jejího tance začala tiše ozývat melodie jedné známé písničky.

Hrnčič se po chvíli probral, otevřel oči a ustrnul. Zblizoučka se díval do modrých očí a jeden ze slunečních paprsků se přitom odrážel ve žlutých vlasech. Prudce pohnul hlavou a rozmazaný obraz se vyjasnil. Hrnčič poznal, že si jen lehl hned vedle rozkvetlého trsu pomněnek. A uvědomil si, že to byla pomněnková modř, jejíž záblesk spatřil na chvíli ve vílích očích. A že uprostřed každého z pomněnkových kvítků svítí stejná zlatožlutá barva, jakou zářily její vlasy postříbřené měsíčním svitem.

Hrnčíř ale stále zněla v uších melodie ze sna. Co to bylo za písničku? Najednou začal větřík lehce pohupovat pomněnkovými kvítky v jejím rytmu. A sama pomněnka jako by tenoučkým zvonivým hláskem začala zpívat: „*Máš ruce, co víc chtít? Zkus lásku z dlaní pít.*“ Hrnčíř natáhl ruku, jako by chtěl pomněnku pohladit za to, že mu připomněla známou písničku z dětství. Zrak mu přitom padl na zbytky hlíny v rukou. A ta zablácená dlaň jako by přitom chtěla pohladit ne pomněnku, ale studánkovou vílu. A znovu se odkudsi z lesního šera tiše ozval refrén: „*Máš ruce, co víc chtít? Zkus lásku z dlaní pít.*“ Co se mu to snaží les napovědět? Nesouvisí to snad nějak se starou pověstí o políbení víly? Ale v lesním tichu bylo slyšet jenom zurčení vody ze studánky. Ale i ten pramínek jako by najednou také slabounce zazpíval: „*Máš ruce, co víc chtít? Zkus lásku z dlaní pít.*“ Co mu to čarovná studánka říká? Ještě jednou se podíval na pomněnku, pak na vodu ve studánce a na svoje zablácené dlaně a konečně vše pochopil.

Rychle se rozběhl zpátky domů, ale cestou se ještě malou chvíli zdržel. To proto, aby nabral pod studánkou trochu jílu, po kterém toho dne uklouzl. Když přišel domů, roztočil svůj hrnčířský kruh a položil na něj jíl. A ten se pod jeho prsty za chvíli proměnil v malý buclatý hrneček. Na jeho horním konci udělal po celém obvodu malíčkem mēlkou rýhu a nakonec přilepil k hrnečku ouško. Zrovna tak veliké, aby se vešlo do útlé vílí ručky. Pak roztopil hrnčířskou pec a hrneček v ní vypálil. A když hotový hrneček konečně vychladl, namaloval na něj rozkvetlou pomněnku.

Stále přitom myslel na studánkovou vílu a chvílemi si k tomu zanotoval kouzelnou písničku. A tak vložil do hrnečku nejen zručnost svých rukou a žár hrnčířské pece, ale navíc přidal i pomněnkový půvab milované víly a slova podmanivé písně.

Hned příštího dne zrána vzal hrneček a zanesl ho ke studánce. Tam uřízl vrbovou větvičku. Zarazil ji pevně do země, zarovnal její horní konec a nasadil na něj hrneček pěkně dnem vzhůru, aby ho nenadálý poryv větru neshodil. Pak se podíval na obrázek pomněnek, sklonil se k němu, něžně ho pohladil a přidal vroucí polibek. Chvíli ještě postál a pak se s nadějí v srdci pomalu vydal zpět k domovu.

Studánková víla, ta zatím tvrdě spala v hloubi lesa po protančené noci a o hrnčířově návštěvě neměla ani ponětí. Toho dne ale bylo opět horko a dusno. A tak se probudila žízň již dlouho před soumrakem. Vstala, pročesala si svoje dlouhé zlaté vlasy a zlehka, jako by napůl šla a napůl tančila, se pomalu a opatrně vydala ke studánce. Na okraji lesa se pozorně rozhlédla, ale protože široko daleko nikdo nebyl, vkročila na palouček a za chvíli již stála u studánky.

Vrbového proutku s hrnečkem si všimla hned, ale proč by se měla bát známé větvičky a co zlého by jí mohl udělat malý malovaný hrneček? Vždyť byl vypálený z jílu od studánky a snad právě proto jí připadal tak důvěrně známý. A tak se klidně sklonila, nabrala vodu do svých dlaní a poprvé se napila. Pak vstala a podívala se na pomalu se uklidňující vodní hladinu. Její pohled poté zamířil k hrnečku. Pojednou si všimla, že na něm vidí nejen modř svých očí, ale i zlato svých vlasů, které před okamžikem spatřila v rozvlněném vodním zrcadle. To jenom posílilo její zvědavost, vztáhla po hrnečku ruku a začala si ho prohlížet. Malé ouško jako by jí přitom samo vklouzlo do dlaně.

Když se na hrneček dost vynadávala a prohlédla si ho ze všech stran, napadlo ji, že porovná pomněnku na hrnečku s barvou svých vlasů a očí. Pohlédla proto do studánky na svůj obraz, znovu se sklonila a ponořila hrneček až po okraj do vody. Odraz jejího obličeje se rozpadl do drobných vlnek, ale její blankytné oči a zlaté vlasy jako by se přitom proměnily v pomněnku na hrnečku. K tomu se ještě přidala nebeská modř letní oblohy a ve vlnkách se odrážely žhavé paprsky odpoledního slunce. Ty víle připomněly, že se vlastně přišla ke studánce jenom napít a že svoji žízeň ještě nestačila uhasit. Posadila se do hebké trávy hned vedle trsu rozkvetlých pomněnek, zvedla hrneček plný průzračné vody, přiložila ho ke svému rtům a zhluboka se napila.

Voda jí příjemně chladila v ústech, ale hrneček jí najednou začal hřát na rtech. Jako by se v něm zlehka probudilo nejen horko hrnčířské pece, ale i žár hrnčířova srdce. A voda v hrnečku zezlátla od slunečních paprsků a zachutnala tak sladce, jako silné lahodné víno, které stoupá do hlavy hned po prvním doušku. Víla zůstala sedět celá zmatená a vůbec nechápala, co se to s ní děje. Neprohlédla malou lidskou lest a nemohla tušit, že v hrnečku byla ukryta nejen upřímná láska, ale i hrnčířův polibek. A aby uhasila žízeň, tak jen pila a pila a tiskla rty stále silněji k okraji hrnečku, až v něm nezůstala ani kapička vody. Ale to již byla natolik omámená, že si musela lehnout do trávy a pomněnkový hrneček jí přitom vyklouzl z rukou.

Najednou, stejně jako včera, zafoukal větřík a začal pohupovat pomněnkovými kvítky v rytmu písničky. A pomněnka začala zvonivým hláskem slabounce zpívat druhou část refrénu: „*Máš ústa, co chtít víc? Sám vyjdi té písni vstříc.*“ Podvečerním tichem ale tentokrát zněla píseň dvojhlasně. To se přidal také hrneček a tichým hrnčířovým hlasem zpíval: „*Máš ústa, co chtít víc? Sám vyjdi té písni vstříc.*“ A když utichly poslední tóny písničky, víla tvrdě usnula...

A tak ji tam také hrnčíř večer našel, když se potichu přišel podívat, co se stalo s jeho malovaným hrnečkem. Sedl si vedle víly do trávy, namísto hrnečku jí do rozevřené dlaně vložil tu svou a začal tichounce zpívat. Zvuk písně a dotek lidské dlaně probudily vílu ze sna. Otevřela své pomněnkové oči, pohlédla na hrnčíře, ale nebála se ho. Vždyť to byly hrnčířovy prsty, které vtiskly hrnečku jeho tvar, a z jeho rtů se linula známá písnička. A když dozněla, sklonil se hrnčíř k víle a něžně, tentokrát už doopravdy, ji políbil.

Ještě téhož večera si odvedl hrnčíř studánkovou vílu k sobě domů a kouzelná lesní studánka osiřela. A aby jí nebylo tolik smutno, ponechal u ní hrnčíř svůj pomněnkový hrneček. Ten se časem rozbil a do dnešních dnů po něm zůstala už jenom ta pohádka. A vlastně ještě něco. Od těch dob přece nechávají dobří lidé u studánek malované hrnečky pro žíznivé pocestné.

A i vy, když se někdy zatouláte k lesní studánce, se z takového hrnečku můžete napít. A když budete hodně tiše našlapovat do jehličí, tak opatrně, aby přitom ani jediná smrková větvička nezapraskala, možná budete mít to štěstí, že hrneček na svém místě nenajdete. Namísto toho na okamžik zahlédnete studánkovou vílu, jak sedí vedle trsu rozkvetlých pomněnek, pije vodu z malovaného hrnečku a zurčivý pramének jí k tomu zpívá svoji písničku.

V příběhu bylo použito textu písně „Pavana za deset švestkových knedlíků“ od skupiny Spirituál Kvintet.